

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 14. aprill 2023
(OR. en)

8304/23

POLCOM 64
SERVICES 12
COASI 77
TELECOM 100
DATAPROTECT 99

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	14. aprill 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 230 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse luba alustada läbirääkimisi digikaubanduspõhimõtete üle Korea Vabariigi ja Singapuri

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 230 final.

Lisatud: COM(2023) 230 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.4.2023
COM(2023) 230 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega antakse luba alustada läbirääkimisi digikaubanduspõhimõtete üle Korea
Vabariigi ja Singapuriga**

{SWD(2023) 85 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Majanduse digitaliseerimine muudab rahvusvahelise kaubanduse mahtu, ulatust ja kiirust. See võimaldab ettevõtjatel jõuda suurema arvu klientideni ja müüa neile oma kaupu ja teenuseid kogu maailmas ning suurendab oluliselt tarbijate valikuvõimalusi. Samuti võimaldab see ettevõtjatel kasutada uusi ja uuenduslikke digivahendeid, et seljatada takistused majanduskasvule. Nendest võimalustest saavad kasu eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kes saavad nii paremini integreeruda üleilmsetesse väärtusahelatesse.

Elektroonilisel teel toimuva kaubavahetuse ja teenuskaubanduse (digikaubandus¹) tähtsus üleilmsel tasandil kasvab. Digikaubandus hõlmab nii digitaalselt ostetud kaupade (nt raamatu ostmine internetiplatvormi kaudu) ja teenuste füüsilist tarnimist kui ka kaupade ja teenuste (nt tarkvara, e-raamatud või andmevood) digitaalset tarnimist, seda nii ettevõtjatevaheliste kui ka ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutena. Hinnangute kohaselt ulatus e-kaubanduse koguväärtus 2019. aastal 22 triljoni euron, mis oli 4 % rohkem kui 2018. aastal, ja mis moodustas ligikaudu 30 % maailma sisemajanduse koguproduktist (SKP)².

Kehtivates rahvusvahelistes kaubanduseeskirjades ei võeta alati arvesse digikaubanduse eripära, mis tekitab ettevõtjates ebakindlust õigusnormide suhtes, mis mõjutavad nende tegevust ja investeeringuid kolmandates riikides, ning klientide jaoks seoses nende tehingute suhtes kohaldatavate õigusnormidega. Digimajandust reguleerivad arvukad riiklikud õigusnormid, mis võivad luua digikaubandusele põhjendamatuid tõkkeid. Selleks et parandada ettevõtjate õiguskindlust ja hõlbustada digikaubandust, on riigid kogu maailmas püüdnud kehtestada digikaubanduse eeskirju. 2019. aastal alustasid Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmed mõnepoolseid läbirääkimisi e-kaubanduse üle³. Viimastel aastatel on välja töötatud ka üha rohkem piirkondlikke ja kahepoolseid digikaubanduse lepinguid⁴. Kuigi EL ei ole seni alustanud kahepoolseid valdkondlikke läbirääkimisi digikaubanduse lepingute üle, on EL sõlminud Ühendkuningriigi, Tšiili ja Uus-Meremaaga vabakaubanduslepingud,⁵ mis sisaldavad üksikasjalikke digikaubanduse eeskirju.

2021. aasta septembris avaldatud ELi koostööstrateegias India ja Vaikse ookeani piirkonnas teatasid komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja kavatsusest vormistada ametlikult digipartnerlused mõne ELi peamise partneriga piirkonnas, sealhulgas

¹ Kasutatakse rahvusvaheliselt sageli samas tähenduses e-kaubandusega.

² ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi aruanne (UNCTAD) „Estimates of global e-commerce 2019 and preliminary assessment of Covid-19 Impact on online retail 2020“ (Ülemaailmse e-kaubanduse 2019. aasta hinnangud ja esialgne hinnang COVID-19 mõju kohta internetipõhisele jaemüügile 2020), mai 2021, www.unctad.org – 26,7 triljonit USA dollarit keskmise vahetuskursi juures 1,2093 USA dollarit euro kohta 2019. aastal.

³ 25. jaanuari 2019. aasta ühisavaldus e-kaubanduse kohta, [WT/L/1056](http://wto.org).

⁴ 2020. aasta juunis kirjutasid Singapur, Tšiili ja Uus-Meremaa alla digimajanduse partnerluslepingule (DEPA) Tšiili ja Uus-Meremaaga. Korea taotles DEPAs osalemist 2021. aasta septembris, Hiina 2021. aasta oktoobris ja Kanada 2022. aasta mais. Vt näiteks ka Singapuri ja Austraalia digimajanduse leping (jõustus 2020. aasta detsembris), Singapuri ja Ühendkuningriigi digimajanduse leping (jõustus 2022. aasta juunis) ning Singapuri ja Korea digipartnerlusleping (allkirjastatud 21. novembril 2022).

⁵ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping (ELT L 149, 30.4.2021, lk 10–2539); Euroopa Komisjon, EL–Tšiili: lepingu tekst, <https://policy.trade.ec.europa.eu>; Euroopa Komisjon, EL–Uus-Meremaa: lepingu tekst, <https://policy.trade.ec.europa.eu/>.

eelkõige Singapuri ja Korea Vabariigiga. EL käivitas digipartnerluse Korea Vabariigiga 28. novembril 2022 ja Singapuriga 1. veebruaril 2023. Need partnerlused on kaubanduse seisukohast väga olulised ja nende peamiseks tulemuseks on digikaubanduse põhimõtted. Kuigi digikaubanduse põhimõtted ei ole oma olemuselt siduvad, on neil märkimisväärne poliitiline väärtus, sest nad kajastavad ühist arusaama kõige olulisemates digikaubanduse küsimustes. EL allkirjastas digikaubanduse põhimõtted Korea Vabariigiga 30. novembril 2022 ja Singapuriga 31. jaanuaril 2023. Allkirjastatud digikaubanduse põhimõtted on näidanud mõlema riigi käsitleste suurt sarnasust ELi digikaubanduse käsitlesele.

ELi ning Korea Vabariigi ja Singapuri vahelisi kahepoolseid kaubandussuhteid on juba liberaliseeritud ja tihendatud vabakaubanduslepingutega, mis sõlmiti ELi ja Korea Vabariigi vahel 2011. aastal ning ELi ja Singapuri vahel 2019. aastal⁶. Kuigi tegemist on laiaulatuslike vabakaubanduslepingutega, millega nähakse ette olulised kohustused pooltevahelises kaubavahetuses ja teenuskaubanduses, ei ole nendega ette nähtud üksikasjalikke digikaubanduse eeskirju, kuna EL ei teinud vabakaubanduslepingute üle peetavate läbirääkimiste ajal oma läbirääkimispartneritele sellekohaseid ettepanekuid. Hiljem on EL töötanud välja täiendavad digikaubanduse eeskirjad, mida kohaldatakse kahepoolsetes suhetes mitme kaubanduspartneriga, sealhulgas Ühendkuningriigi, Tšiili ja Uus-Meremaaga.

EL ja Korea Vabariik ning EL ja Singapur on olulised partnerid India ja Vaikse ookeani piirkonnas. Lisaks on ELi ja Korea Vabariigi vaheline 2010. aasta raamleping, millega luuakse strateegiline partnerlus, aluseks tihedamale majanduslikule ja poliitilisele koostööle⁷. ELi ja Korea Vabariigi ning ELi ja Singapuri vahel on tihedad ja dünaamilised majandussuhted. ELi ja Singapuri vabakaubanduslepingu ja investeringute kaitse lepingu alusel on Singapurist saanud ELi suurim kaubandus- ja investeerimispartner Kagu-Aasias. 2021. aastal oli tal suuruselt üheteistkümnnes sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta maailmas ning 2020. aasta Maailma Majandusfoorumi ülemaailmse konkurentsivõime aruande⁸ kohaselt oli ta IKT kasutuselevõtu ja digioskuste poolest kuuendal kohal. 2020. aastal hinnati ELi ja Singapuri vahelise aastase kaubavahetuse ja teenuskaubanduse väärtuseks üle 90 miljardi euro. Singapur on üks avatumaid ja digitaliseeritumaid majandusi maailmas. Lõuna-Korea on samuti ELi oluline partner India ja Vaikse ookeani piirkonnas. Riigi majandus on alates 1960. aastatest kiiresti kasvanud, olles 2021. aastal SKP poolest maailmas kümnendal kohal. Maailma Majandusfoorumi 2020. aasta ülemaailmse konkurentsivõime aruandes oli Lõuna-Korea IKT kasutuselevõtu poolest esikohal ja digioskuste poolest kümnendal kohal⁹. 2020. aastal hinnati ELi ja Korea Vabariigi vahelise aastase kaubavahetuse ja teenuskaubanduse väärtuseks üle 120 miljardi euro. Singapuri ja Korea Vabariigiga digikaubanduse eeskirjade üle peetavate läbirääkimistega võidakse luua ELi ettevõtjatele ja tarbijatele uusi võimalusi. See hõlbustab ELi ettevõtjate, eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tegevust nendes riikides ning suurendab ELi tarbijate usaldust internetikeskkonna vastu.

⁶ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vaheline vabakaubandusleping (ELT L 127, 14.5.2011, lk 1–1426); Euroopa Liidu ja Singapuri Vabariigi vaheline vabakaubandusleping (ELT L 294, 14.11.2019, lk 3–755).

⁷ Raamleping ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Korea Vabariigi vahel (ELT L 020, 13.1.2013, lk 2–24).

⁸ Maailma Majandusfoorum (WEF), „The Global Competitiveness Report 2020“ (Ülemaailmse konkurentsivõime aruanne 2020) www.weforum.org.

⁹ Samas.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Algatus põhineb Euroopa Liidu lepingul, milles on sätestatud, et Euroopa Liidul tuleks ergutada kõikide riikide integreerimist maailmamajandusse muu hulgas rahvusvahelise kaubanduse tõkete järkjärgulise kaotamise kaudu.

Samuti tugineb see ELi 2021. aasta septembri strateegiale koostööks India ja Vaikse ookeani piirkonnas, milles tunnistatakse, et piirkond on digimajanduse esirinnas, ning tehakse ettepanek panna alus digipartnerlustele Korea Vabariigi, Singapuri ja Jaapaniga¹⁰.

Algatus on kooskõlas komisjoni 2021. aasta veebruari kaubanduspoliitika läbivaatamisega, milles teatatakse kavatsusest suurendada kahepoolset koostööd ja uurida tihedama koostöö võimalusi kaubandusega seotud digiküsimuste alal sarnaselt meeletatud partneritega ning süvendada õigusloomedialooge sarnaselt meeletatud partneritega¹¹.

See on kooskõlas vabakaubanduslepingutega, millega on Euroopa Liidu ja Korea Vabariigi ning Euroopa Liidu ja Singapuri vahelisi kahepoolseid kaubandussuhteid juba tihendatud ja liberaliseeritud, kuid milles ei ole ette nähtud üksikasjalikke digikaubanduse eeskirju.

Ettepanek on kooskõlas Korea Vabariigi ja Singapuriiga algatatud digipartnerluste ja digikaubanduse põhimõtetega ning tugineb nendele, mis näitavad ELi ja mõlema riigi digikaubanduse käsitlevate suurt ühtsust. Algatus ei piira käimasolevat ega tulevast digipartnerluskoostööd ELi ja nende riikide vahel.

Algatuses võetakse arvesse WTO liikmete vahel käimasolevatel e-kaubandust käsitlevatel läbirääkimistel seni tehtud edusamme.

EL esitab oma vabakaubandusläbirääkimistel süstemaatiliselt ambitsioonikaid põhimõtteid digikaubanduse reguleerimiseks. Kavandatud läbirääkimisjuhistes järgitakse sama lähenemisviisi, mida EL järgib vabakaubanduslepingute üle peetavatel läbirääkimistel, sealhulgas viimati Ühendkuningriigiga ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu üle, Tšiiliga ELi ja Tšiili täiustatud raamlepingu üle ning Uus-Meremaaga ELi ja Uus-Meremaa vabakaubanduslepingu üle.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Läbirääkimisjuhistes välja pakutud põhimõtted tuginevad ELi siseturgu käsitlevatele õigusaktidele digikaubanduse valdkonnas ja on nendega täielikult kooskõlas. Kavandatud läbirääkimisjuhistes kinnitatakse ka seda, et kõik ELi poolt kokku lepitud eeskirjad või kohustused peaksid olema kooskõlas ELi õigusraamistikuga ja säilitama ELi digistrateegia rakendamiseks vajaliku poliitilise mänguruumi.

Kavandatud läbirääkimisjuhised on kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni poolt 15. detsembril 2022 allkirjastatud Euroopa deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta,¹² mida EL soovib oma rahvusvahelistes kaubandussuhetes edendada.

¹⁰ JOIN(2021) 24 final (16.9.2021).

¹¹ COM(2021) 66 final (18.2.2021).

¹² Euroopa deklaratsioon digiõiguste ja -põhimõtete kohta digikümnendiks 2023/C 23/01 (ELT C 23, 23.1.2023, lk 1–7).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon annab soovitusi nõukogule, kes võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ning nimetatakse liidu läbirääkija. ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 kohaselt võib nõukogu anda läbirääkijale juhiseid ning moodustada erikomitee, kellega konsulteerides tuleb läbirääkimisi pidada.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi lepingu artikli 5 lõike 3 kohaselt ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet valdkondades, mis kuuluvad ELi ainupädevusse. Ühine kaubanduspoliitika kuulub Euroopa Liidu ainupädevusse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 3.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev algatus ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik seatud poliitiliste eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Komisjoni soovitus nõukogu otsuse kohta, millega antakse luba alustada läbirääkimisi, on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 3, milles on sätestatud, et komisjon annab soovitusi nõukogule, kes võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sidusrühmadega konsulteerimine digikaubanduse üle seoses Korea Vabariigi ja Singapuriiga on toimunud digipartnerluste ja digikaubanduse põhimõtete ettevalmistamise ja nende üle peetud läbirääkimiste kontekstis.

Täiendav avalik konsultatsioon selle algatuse üle ei ole olnud vajalik, sest kavandatud läbirääkimiste aluspõhimõtted sisalduvad juba Korea Vabariigi ja Singapuriiga kokku lepitud digikaubanduse põhimõtetes ning kordavad põhimõtteid, mille EL on juba kaasanud olemasolevatesse vabakaubanduslepingutesse Ühendkuningriigi, Tšiili ja Uus-Meremaaga, ning mida ta järgib ka läbirääkimistel e-kaubanduse üle WTOs. Muud sisulised elemendid, mis võivad läbirääkimiste käigus esile kerkida, ei ole eelnevalt teada.

Komisjon konsulteerib korrapäraselt sidusrühmadega, muu hulgas kodanikuühiskonna dialoogi raames¹³.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

¹³ Euroopa Komisjon, ELi kaubanduskohtumised kodanikuühiskonnaga, <http://trade.ec.europa.eu/>.

- **Mõjuhindang**

Mõjuhindangut ei ole tehtud, sest algatuse majanduslikku mõju võrreldes praeguse olukorraga on eriti raske mõõta, kuna kavandatud digikaubanduse eeskirjad hõlbustavad kahepoolseid kaubandussuhteid, mida on Korea Vabariigi ja Singapuriiga sõlmitud olemasolevate vabakaubanduslepingutega juba liberaliseeritud ja tihendatud. Sellised vabakaubanduslepingud juba sisaldavad üksikasjalikke sätteid turulepääsu kohta nii kaupade kui ka teenustega kauplemisel ning seega on algatuse mõju eelkõige selles, et antakse täiendav õiguskindlus ettevõtjatele, kes liberaliseeritud sektorites digikaubandusega tegelevad. Lisaks on ELil vähe valikuvõimalusi, sest läbirääkimisteks kavandatud põhimõtted on väga sarnased nendega, mis on juba sätestatud ELi ja Ühendkuningriigi, ELi ja Tšiili ning ELi ja Uus-Meremaa vahelistes vabakaubanduslepingutes, samuti nendega, mida EL järgib mõnepoolsetel digikaubandusläbirääkimistel WTOs. Muid sisulisi ettepanekuid, mida teised pooled võivad teha, ei ole võimalik eelnevalt kindlaks teha ega hinnata. Algatusele on lisatud komisjoni talituste töödokument, milles kirjeldatakse läbirääkimiste konteksti, rõhutades digikaubanduse kasvavat tähtsust ja maailma riikide jõupingutusi selles valdkonnas rahvusvaheliste normide väljatöötamisel. Samuti tutvustatakse selles erinevaid lähenemisviise Euroopa Liidu, Korea Vabariigi ja Singapuri poolt vastu võetud digikaubanduse eeskirjadele.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Algatus järgib täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige isikuandmete kaitset käsitlevat artiklit 8.

4. MÕJU EELARVELE

Algatus ei mõjuta eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Läbirääkimised viiakse eeldatavasti lõpule 2024. aastal.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Sätete eesmärk on soovitada nõukogul võtta vastu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse ametisse liidu läbirääkija. Nõukogu võib anda läbirääkijale juhiseid.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi digikaubanduspõhimõtete üle Korea Vabariigi ja Singapuriga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu ja Korea Vabariigi ning Euroopa Liidu ja Singapuri vahel on tihedad ja dünaamilised majandussuhted. Korea Vabariik ja Singapur on Euroopa Liidu head strateegilised partnerid India ja Vaikse ookeani piirkonnas ning Euroopa Liidu olulised kaubanduspartnerid Aasias. Euroopa Liidul on vabakaubandusleping Korea Vabariigiga alates 2011. aastast ja Singapuriga alates 2019. aastast. Nende vabakaubanduslepingutega nähakse ette olulised kohustused pooltevaheliseks kaubavahetuseks ja teenuskaubanduseks, kuid need ei sisalda üksikasjalikke digikaubanduse eeskirju.
- (2) Kooskõlas Euroopa Liidu 2021. aasta septembri strateegiaga India ja Vaikse ookeani piirkonna kohta on Euroopa Liit püüdnud süvendada digikaubanduse alast koostööd Korea Vabariigi ja Singapuriga. Euroopa Liit ja Korea Vabariik sõlmisid 28. novembril 2022 digipartnerluse ja leppisid sellega seoses 30. novembril 2022 kokku mittesiduvates digikaubanduse põhimõtetes. Euroopa Liit ja Singapur sõlmisid 1. veebruaril 2023 digipartnerluse ja leppisid sellega seoses 31. jaanuaril 2023 kokku mittesiduvates digikaubanduse põhimõtetes.
- (3) Korea Vabariigi ja Singapuriga kokku lepitud digikaubanduse põhimõtted on väga sarnased Euroopa Liidu digikaubanduse käsitlesele.
- (4) Euroopa Liit on mitmetel kolmandate riikidega peetud kahepoolsetel vabakaubanduslepingute läbirääkimistel leppinud kokku digikaubanduse eeskirjades. Euroopa Liit osaleb ka mitmetel läbirääkimistel, mille raames töötatakse välja digikaubanduse eeskirju, nimelt WTOs toimuvatel e-kaubanduse läbirääkimistel. Seepärast on asjakohane anda komisjonile luba alustada läbirääkimisi selliste siduvate digikaubanduse põhimõtete üle, mis on kooskõlas nimetatud lepingutega ja järgivad samu eesmärgi, mida Euroopa Liit kavatseb käimasolevatel läbirääkimistel saavutada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba pidada liidu nimel läbirääkimisi Korea Vabariigi ja Singapuriga digikaubanduse põhimõtete üle.

Artikkel 2

Komisjonile adresseeritud läbirääkimisjuhised läbirääkimiste pidamiseks digikaubanduse põhimõtete üle Korea Vabariigi ja Singapuriga on esitatud otsuse *addendum*'is.

Artikkel 3

Läbirääkimiste käigus konsulteeritakse [erikomiteega, mille nime lisab nõukogu].

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*